

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติครูฉบับแรกได้ตราขึ้น เมื่อวันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2488 โดยมติของสภาผู้แทนราษฎรที่เห็นสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยครูขึ้น ขณะนั้นนายควง อภัยวงศ์ เป็นนายกรัฐมนตรีและนายทวี บุญเกตุ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ จึงก่อให้เกิดสภาของครูขึ้น ในกระทรวงศึกษาธิการชื่อว่า "คุรุสภา" มีฐานะเป็นนิติบุคคล ทั้งนี้เพื่อต้องการให้การศึกษานี้ของชาติมีโครงการแน่นอน และมั่นคงถาวรกว่าที่เป็นอยู่ต้องการให้อาชีพครูมีความทัดเทียมกับข้าราชการในกระทรวง ทบวง กรมอื่น และต้องการให้ครูได้มีโอกาสปกครองกันเอง จากหลักการใหญ่ ๆ ดังกล่าว พระราชบัญญัติครู พุทธศักราช 2488 จึงมุ่งเน้นให้เกิดมีสภาของครูหรือคุรุสภา ขึ้นในกระทรวงศึกษาธิการ และมีหลักการสำคัญคือ

- 1) เพื่อให้ความคิดเห็นเป็นสภาที่ปรึกษาและรักษานโยบายการศึกษาของชาติ
- 2) เพื่อช่วยฐานะครู
- 3) ทำหน้าที่แทน ก.พ.

พระราชบัญญัติฉบับนี้จึงได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคุรุสภาให้รับปรึกษา และให้ความเห็นแก่กระทรวงในเรื่องนโยบายการศึกษา หลักสูตร แบบเรียน การสอน การสอบไล่และอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษา ควบคุมสอดคล้องจรรยาบรรณ และวินัยของครู พิจารณาลงโทษครูประพฤติดี ผิด ส่งเสริมครูทั้งด้านวิชาการสวัสดิการ และปฏิบัติหน้าที่บริหารงานบุคคลแทนคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

คุรุสภาได้เริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2488 จนถึงปัจจุบัน รวมระยะเวลาดำเนินงานทั้งสิ้น 49 ปี พระราชบัญญัติครู ได้มีการปรับปรุงมาแล้ว 5 ครั้งด้วยกัน คือครั้งแรกใน พ.ศ. 2505 ได้แก้ไขเพิ่มเติม เรื่องโครงสร้างของคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2509 ได้แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องอำนาจหน้าที่ของคุรุสภาและลักษณะของสมาชิก ครั้งที่ 3 พ.ศ. 2519 แก้ไขเรื่อง

อำนาจหน้าที่ของคุรุสภา โครงสร้างและหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานของคณะกรรมการ
อำนวยการ การกำหนดหน้าที่ ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา การแต่งตั้งรอง
เลขาธิการ ขุนเล็ก และเพิ่มมาตราบางมาตราที่เกี่ยวข้องกับการประชุม และ
ลักษณะของสมาชิกคุรุสภา ครั้งที่ 4 พ.ศ. 2521 ได้แก้ไขเรื่ององค์ประกอบ
ของกรรมการอำนวยการ และครั้งที่ 5 ได้แก้ไขเรื่องอำนาจหน้าที่ของคุรุสภา
เนื่องจากการตรากฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู โดยแยกการบริหารงาน
บุคคลสำหรับข้าราชการครูออกจาก ก.พ. และคุรุสภา

ตามมาตรา 8 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติครูพุทธศักราช 2488 แก้ไขเพิ่มเติม
โดย มาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติครูฉบับที่ 3 พ.ศ. 2519 กำหนดว่า "ให้มีสำนั
งานเลขาธิการคุรุสภาโดยมีเลขาธิการคุรุสภาเป็นผู้บังคับบัญชาเจ้าหน้าที่ของสำนั
งานเลขาธิการคุรุสภาขึ้นตรงต่อประธานอำนวยการคุรุสภา" สำนักงานเลขาธิการ
คุรุสภาจึงเกิดขึ้นมาพร้อมกับคุรุสภามีหน้าที่ดำเนินงานของคุรุสภา ประสานงานและ
ดำเนินการในเรื่องครูกับหน่วยราชการ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับครู และ
กิจการอื่นที่กรรมการอำนวยการคุรุสภามอบหมาย พร้อมทั้งจัดทำรายงานประจำปี
เกี่ยวกับครูเสนอต่อคุรุสภา (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2532)

1) อำนาจหน้าที่ของคุรุสภา มีดังนี้

(1) ให้ความเห็นแก่กระทรวงศึกษาธิการในเรื่องการจัดหลักสูตรการ
ศึกษาทั่วไปแบบเรียน อุปกรณ์ประกอบการเรียน การสอน การฝึกอบรม การวัดผล
และประเมินผลการนิเทศการศึกษาและเรื่องอื่นๆที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการ
ศึกษา

(2) ควบคุมสอดส่องจรรยาบรรณและวินัยของครู พิจารณาโทษครู

(3) พิจารณาสักขีครูภายในขอบเขตกฎหมายกำหนด

(4) ส่งเสริมให้ครูได้รับสวัสดิการต่าง ๆ ตามสมควร

(5) พัฒนาความรู้ ความสามารถ คุณภาพและประสิทธิภาพของครู

(พระราชบัญญัติครู พ.ศ. 2488 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2523)

การดำเนินงานของคุรุสภาผ่านทางสำนักงานเลขาธิการเท่าที่ผ่านมา เมื่อ
พิจารณาสภาพของสังคม จำนวนสมาชิกที่เพิ่มขึ้น และความต้องการของบุคคลที่
เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาแล้วการดำเนินงานของคุรุสภาและสำนักงานเลขาธิการ
คุรุสภาในระยะที่ผ่านมา จึงต้องเผชิญปัญหา เกี่ยวกับความต้องการที่เปลี่ยนแปลง

ความขัดแย้งต่อลักษณะการดำเนินงานของคุรุสภาและสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

จากรายงานผลการวิจัยเกี่ยวกับคุรุสภา ปรากฏว่าครูส่วนใหญ่ไม่สนใจและไม่ทราบเกี่ยวกับการดำเนินงานของคุรุสภาซึ่งแสดงให้เห็นว่าสำนักงานเลขาธิการคุรุสหายังทำงานได้ไม่ดีเท่าที่ควร ทั้ง ๆ ที่ได้ก่อตั้งมานานแล้ว แต่ยังทำงานให้เป็นที่พอใจแก่สมาชิกไม่ได้ ฉะนั้นจึงน่าจะได้ศึกษาลักษณะการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาซึ่งทำหน้าที่ดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของคุรุสภาเพื่อจะได้นำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนาสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นที่น่าพอใจของสมาชิก

จากบทบาทอำนาจหน้าที่ของคุรุสภาที่ได้กล่าวแล้วนั้น เพื่อให้การบริหารงานของคุรุสภามีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสมาชิก และเลื้ออำนาจต่อการแสดงบทบาทของคุรุสภา คณะกรรมการอำนาจการคุรุสภาจึงได้จัดโครงสร้างการบริหารงานของคุรุสภาเป็น 2 ส่วน คือ โครงสร้างการบริหารระดับชาติ ซึ่งมีคณะกรรมการอำนาจการคุรุสภาเป็นผู้ใช้อำนาจในการบริหารและเป็นนิติบุคคลมีสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในด้านสำนักงานให้แก่คณะกรรมการอำนาจการและทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางของการติดต่อประสานงาน ระดับภูมิภาค คณะกรรมการอำนาจการคุรุสภา ได้จัดให้มีคณะกรรมการคุรุสภาจังหวัดและคณะกรรมการคุรุสภาอำเภอ และแต่งตั้งให้ศึกษาธิการจังหวัดเป็นผู้อำนาจการคุรุสภาจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอเป็นผู้อำนาจการคุรุสภาอำเภอ นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้งานคุรุสภาเป็นส่วนหนึ่งของศึกษาธิการจังหวัดและศึกษาธิการอำเภอ และให้ใช้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานศึกษาธิการอำเภอเป็นสำนักงานคณะกรรมการคุรุสภาจังหวัดและสำนักงานคณะกรรมการคุรุสภาอำเภอ

จากการจัดโครงสร้างการบริหารงานและการดำเนินงานของคุรุสภา เพื่อพยายามให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของสมาชิกได้อย่างสูงสุด คุรุสภาได้จัดให้มีโครงการต่างๆบริการแก่สมาชิกหลายโครงการตามแนวนโยบายและอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในบางโครงการต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตามในการดำเนินงานของคุรุสภาก็ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการอย่างทั่วถึงและสมาชิกมิได้ให้ความสำคัญและสนใจต่อโครงการที่ดำเนินการเท่าที่ควร ผลจากการวิจัยของนิตยา อธิตนันท์ (2520) พบว่าสมาชิกคุรุสภาในจังหวัดตรัง

ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการจัดการให้บริการด้านสวัสดิการของครูสภายังไม่เพียงพอ
กับความต้องการ

โกวิท สุรัสวดี (2520) ได้วิจัยพบว่าสาเหตุที่ครูไม่ทราบกิจกรรมต่าง ๆ
ที่ครูสภาจัดบริการให้แก่สมาชิกมีอยู่ 4 ประการคือ

- 1) ข่าวสารต่าง ๆ ของครูสภาที่จัดทำขึ้นและแจกจ่ายนั้นเป็นไปอย่างไม่ทั่วถึง
- 2) ระเบียบ คำสั่ง หรือประกาศเรื่องราวต่าง ๆ ส่วนมากมักจะไปอยู่ที่
เจ้าหน้าที่ครูสภาหรือหัวหน้าสถานศึกษานั้น ๆ ซึ่งก็รู้กันเพียงไม่กี่คน
- 3) ไม่มีเจ้าหน้าที่ออกไปทำการชี้แจง แนะนำให้ครูในจังหวัดต่าง ๆ ได้
ทราบ ถึงงานต่าง ๆ ที่ได้จัดทำตลอดจนวิธีการให้บริการต่าง ๆ
- 4) ครูสภาไม่เคยติดตามผลว่า ข่าวหรือข้อมูลต่าง ๆ ที่ครูสภาได้เสนอไป
แล้วนั้นครูโดยทั่วไปทราบมากน้อยเพียงใด

เพทชาย ทองมหา (2527) ได้วิจัยพบว่าคณะกรรมการครูสภาจังหวัดได้
ปฏิบัติงานตามบทบาทและอำนาจหน้าที่น้อยเนื่องจากระเบียบปฏิบัติงานยังไม่ชัดเจน
ขาดการประสานงานกับหน่วยงานอื่น และสมาชิกส่วนใหญ่ยังไม่เห็นความสำคัญของ
คณะกรรมการครูสภาจังหวัด

สมชัย วุฒิปรีชา (2528) เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติได้ให้ทัศนะว่าสมาชิกส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้รับทราบข่าวคราวและบทบาทหน้าที่
ของครูสภาเพราะครูสภาอยู่ห่างตัวครูมากเกินไป และครูเองมิได้มีส่วนร่วมในการ
บริหารมากนักจึงเห็นว่าครูสภามีได้ทำประโยชน์ให้แก่สมาชิก จากความบกพร่องดัง
กล่าวนี้นี้เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ความรู้สึกผูกพันของสมาชิกที่มีต่อครูสภาน้อยลงไปทุกที
ประกอบกับการที่ครูสภามีได้ทำหน้าที่บริหารงานบุคคลสำหรับครูดังที่เคยทำมาในอดีต
สมาชิกยังมีความรู้สึกว่าได้เกี่ยวข้องกับครูสภาแต่ประการใด ทั้ง ๆ ที่
พระราชบัญญัติครูพุทธศักราช 2488 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 6) พุทธศักราช 2523
มาตรา 26 บัญญัติว่าครูต้องเป็นสมาชิกครูสภา ความไม่เข้าใจของสมาชิกที่มีต่อ
บทบาทหน้าที่ของครูสภาความไม่เข้าใจในความมั่นคงของอาชีพครูทำให้สมาชิกหันไป
จัดตั้งชมรม สมาคม สมาพันธ์ต่าง ๆ ขึ้นมากมาย ทั่วประเทศมีเพียงบางกลุ่มที่ถูก
ต้องตามกฎหมาย การรวมกลุ่มดังกล่าว เป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อการดำรงอยู่ของ
ครูสภาและอาจกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของประเทศชาติ หากอุดมการณ์ของ
กลุ่มถูกบิดเบือนไป

สนั่น พาหอม (2530) ได้ทำการวิจัยพบว่าปัญหาการบริหารงานของครูสภา ได้แก่

- 1) ระบบการบริหารงานของครูสภาไม่ได้ผล
- 2) ระบบการบริหารงานของครูสภาไม่เกิดประโยชน์ต่อสมาชิก
- 3) ครูสภาในทัศนคติของครูลดต่ำลง
- 4) ครูเข้าใจว่าครูสภา ไม่ใช่สภาของครู

สำเร็จ นิลประดิษฐ์ (2533) ได้รายงานปัญหาเร่งด่วนต่อ พลเอก เทียนชัย สิริสัมพันธ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2533 ว่าหน้าที่เป็นเหตุให้ ผู้ที่เข้ามาในครูสภา แสดงบทบาทไม่ถูกเพราะไม่รู้ สถานภาพของตนเอง"

ประทุม แจ่มนิคม (2536) ได้ทำการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานของคณะกรรมการครูสภาอำเภออยู่ในระดับน้อยเนื่องจากระเบียบเกี่ยวกับบทบาทไม่ชัดเจน ขาดข้อมูลพื้นฐานที่เพียงพอสำหรับการวางแผน ขาดทรัพยากร กำลังคนและวัสดุ ครุภัณฑ์ที่จำเป็น

จากบทบาทอำนาจหน้าที่ของครูสภาและกรรมการครูสภา และผลการวิจัยที่หลาย ๆ ท่านได้ค้นพบจะเห็นว่าบทบาทและงานที่ปฏิบัติมักจะทำให้เกิดปัญหาเสมอๆทั้งใน ส่วนของคณะกรรมการและสมาชิกเอง ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา สภาพ และปัญหาการดำเนินงานของครูสภาจังหวัดนครราชสีมา

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกครูสภาที่มีต่อสภาพการดำเนินงานของ ครูสภาจังหวัดนครราชสีมาตามบทบาทอำนาจหน้าที่ 3 ด้าน คือ

- (1) ด้านการพัฒนาวิชาชีพครู
- (2) ด้านสวัสดิการ
- (3) ด้านการพิทักษ์สิทธิครู

2) เพื่อศึกษาปัญหา ความต้องการและข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงานของ ครูสภาจังหวัด

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

เป็นการศึกษาความคิดเห็นของ สมาชิกครูสภาที่มีต่อสภาพการดำเนินงาน ปัญหาในการดำเนินงาน ความต้องการและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของครูสภา จังหวัดนครราชสีมาตามบทบาทอำนาจหน้าที่ 3 ด้าน ในจังหวัดนครราชสีมาเท่านั้น

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) นำผลที่ได้จากการวิจัยไปปรับปรุงการปฏิบัติงานของครูสภาจังหวัดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 2) เป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข พัฒนาองค์กรของครูสภาจังหวัด ให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 3) เพื่อเป็นพื้นฐานของทางวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไป

1.5 นิยามศัพท์

- 1) ครูสภา หมายถึง องค์กรของผู้ประกอบอาชีพครูโดยมีครูเป็นสมาชิก ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช 2488 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช 2523 มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีหน้าที่หลักในการส่งเสริมให้สมาชิกได้รับสวัสดิการต่าง ๆ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพครูมีความมั่นคง
- 2) สมาชิกครูสภา หมายถึงสมาชิกครูสภาทุกประเภทที่ปฏิบัติงานอยู่ในจังหวัด ในการวิจัยนี้แบ่งสมาชิกครูสภาออกเป็น 2 ประเภทคือ
 - (1) สมาชิกครูสภาประเภทข้าราชการครู หมายถึง สมาชิกครูสภาที่เป็นข้าราชการครูตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พุทธศักราช 2523
 - (2) สมาชิกครูสภาประเภทครูโรงเรียนเอกชน หมายถึงสมาชิกครูสภาที่เป็นครูโรงเรียนเอกชน ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พุทธศักราช 2525
- 3) สวัสดิการ หมายถึง บริการต่าง ๆ ที่ครูสภาจัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือสมาชิกให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข สะดวกสบายพอสมควรแก่ฐานะ อำนาจความสะดวกให้แก่สมาชิกในโอกาสต่าง ๆ ตลอดจนการสร้างความมั่นใจให้แก่สมาชิกเพื่อให้สมาชิกได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสบายใจ ในการศึกษาร้างนี้ได้แบ่งประเภทของสวัสดิการเป็น 4 ด้านคือ

(1) **สวัสดิการเพื่อการดำรงชีวิตพื้นฐาน** หมายถึง บริการที่คุรุสภาช่วยเหลือสมาชิกในสิ่งจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์ เช่น บริการที่คุรุสภาร่วมกับธนาคารพาณิชย์สร้างบ้านให้แก่สมาชิกได้เช่าซื้อในราคาถูกลงสะดวกในการผ่อนชำระ การจัดให้มีสถานพยาบาลสมาชิกคุรุสภาโดยเฉพาะเพื่อให้สมาชิกได้รับบริการโดยสะดวกและประหยัด

(2) **สวัสดิการเพื่อการดำรงชีวิตมาตรฐาน** หมายถึง บริการที่คุรุสภาช่วยเหลือสมาชิกเพื่อให้มีสิ่งของเครื่องใช้ในการดำรงชีวิตเพื่อให้มีความสะดวกสบายทัดเทียมกับบุคคลอื่นในสังคม ทั้งนี้คุรุสภาได้ร่วมมือกับสถาบันทางการเงินต่างๆ และบริษัทผู้ผลิตสินค้าจำหน่ายสินค้าราคาถูกให้แก่สมาชิกและให้ผ่อนชำระในจำนวนไม่มากสิ่งของดังกล่าว ได้แก่ รถจักรยานยนต์ รถกระบะ เครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น

(3) **สวัสดิการด้านวิชาการ** หมายถึง บริการที่คุรุสภาจัดขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้สมาชิก มีความรู้ความก้าวหน้าเพื่อผลดีในการปฏิบัติหน้าที่และการดำรงชีวิตบริการดังกล่าวได้แก่ บริการที่คุรุสภาจัดอบรมความรู้ด้านต่างๆให้แก่สมาชิก จัดทัศนศึกษา สำหรับสมาชิกทั้งในและนอกประเทศในระหว่างปิดภาคเรียน เป็นต้น

(4) **สวัสดิการสงเคราะห์** หมายถึง บริการที่คุรุสภาจัดขึ้นเพื่อให้สมาชิกมีความรู้สึกมั่นคงในการดำรงชีวิต ส่งเสริมให้สมาชิกตั้งใจปฏิบัติหน้าที่อย่างสุดความสามารถรวมทั้งช่วยเหลือเมื่อสมาชิกประสบภัยต่าง ๆ บริการดังกล่าวได้แก่บริการที่คุรุสภาจัดการฌาปนกิจสงเคราะห์กรณีที่สมาชิกหรือคู่สมรสถึงแก่กรรม การมอบรางวัลเมื่อสมาชิกประกอบคุณความดี การช่วยเหลือทางการเงินเมื่อสมาชิกได้รับภัยธรรมชาติหรือถูกปองร้ายตลอดถึงการติดต่อให้สมาชิก ได้รับการลดค่าโดยสารในการเดินทางโดยรถไฟและเครื่องบิน จัดหอพักบริการสมาชิก เป็นต้น

4) **มาตรฐานวิชาชีพ** หมายถึง หลักเกณฑ์ต่างๆ ที่เป็นเครื่องช่วยคำประกันหรือเป็นหลักประกันให้อาชีพครูมีฐานะเทียบเท่ากับอาชีพอื่น ๆ เช่น แพทย์ วิศวกร หรือสถาปนิก ฯลฯ หลักเกณฑ์ดังกล่าวจะประกอบไปด้วย การผลิตครู การพัฒนาครู การให้ผลประโยชน์ตอบแทน เป็นต้น

5) **มาตรการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู** หมายถึง แนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนา ระยะที่ 7 ซึ่งได้ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูให้สูงขึ้น ในที่นี้กำหนดไว้ 3 มาตรการ ได้แก่

(1) มาตรการที่เพิ่มพูนประสิทธิภาพการทำงานของครู หมายถึง แนว
 วิธีการปฏิบัติที่จะช่วยให้ครูใช้ความรู้ความสามารถ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ของตนให้บรรลุจุด
 มุ่งหมายมากยิ่งขึ้น เช่น การจัดกระบวนการเรียนการสอน การฝึกอบรม การนิเทศ
 การวัดผลและประเมินผล เป็นต้น

(2) มาตรการควบคุมและส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ หมายถึง หลัก
 เกณฑ์หรือวิธีการปฏิบัติต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การประกอบอาชีพครูเกิดความมั่นคง เช่น
 การผลิตครู การคัดเลือกครู การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ การรักษาวินัยและ
 การลงโทษการกำหนดจริยธรรมวิชาชีพ เป็นต้น

(3) มาตรการปรับปรุงระบบ เงินเดือน ค่าจ้าง และสวัสดิการต่างๆ
 หมายถึง การกำหนดผลประโยชน์ตอบแทนแก่ครูทั้งรูปเงินเดือน เงินเพิ่มพิเศษและ
 ผลประโยชน์ตอบแทนอื่น ๆ

6) คณะกรรมการคุรุสภาจังหวัด หมายถึง บุคคลผู้ได้รับการคัดเลือกให้เป็น
 ตัวแทนสมาชิกคุรุสภาประจำจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งได้รับการคัดเลือกแต่งตั้งโดยวิธีการ
 ลงคะแนนเสียง ส่วนหนึ่งได้รับการแต่งตั้งตามฐานะตำแหน่ง